Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmendŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 68. Brașovŭ, Duminecă, 27 Martie (8 Aprilie) 1888.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie 1888 st. v. se deschide nou abonamentŭ la care invitămŭ pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
pe șése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe șése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Brașovŭ, 26 Martie st. v. 1888.

Am împărtășitŭ cetitorilorŭ noștri în dilele acestea cuprinsulŭ unei ordinațiunĭ, ce ministrulŭ unguréscŭ de comunicațiune a adresatŭ unorŭ institute din patriă ce privescŭ resortulŭ sĕu. Ministrulŭ ordonă adecă institutelorŭ de comunicațiune sĕ supravegheze câtŭ se póte de strictŭ mișcarea de emigrațiune și sĕ împedece, prin tóte mijlócele posibile, darea de bilete de călĕtoriă emigranțilorŭ.

In adevĕrŭ, emigrațiunea a luatŭ proporțiunĭ înspăimentătóre. De o parte din Sĕcuime emigréză poporațiunea în România, de altă parte Ungaria de nordŭ e amenințată a se deșerta cu totulŭ de poporațiune trecêndŭ la America, așa că însuși episcopulŭ Bubicĭ din Cașovia s'a vĕdutŭ nevoitŭ sĕ publice o pastorală în contra emigrării. Nu mai puținŭ îngrijitóre suntŭ scirile ce sosescŭ din Ungaria de sud și din Bănatŭ, unde se observă o viuă mișcare a poporațiunei de a emigra la America.

In orĭ-ce altŭ statŭ, guvernulŭ caută sĕ descopere causele ce pricinuescŭ unŭ rĕu atâtŭ de înspăimêntătorŭ, cum e deșertarea unei țĕrĭ de poporațiune, mai ales de cea rurală, și descoperindu-le sĕ le 'nlăture. Guvernulŭ unguréscŭ însĕ se mulțămesce cu o simplă ordinațiune și atâta totŭ.

Și multe, legionŭ suntŭ causele ce aducŭ la atâta desperare poporațiunea de sub vitrega stăpânire tiszaistă, încâtŭ sĕ'șĭ părăséscă vatra sa și sĕ caute scăpare de atâta miseriă pe pămêntŭ strein!

Nicĭ dările cele grele, nicĭ administrațiunea pĕcătósă, nicĭ justiția scumpă, nicĭ crisa economică, nicĭ foculŭ și potopulŭ, nimicŭ nu e în stare a tredi acestŭ vitregŭ guvernŭ din nepăsarea și indiferentismulŭ sĕu față cu miseria poporațiunei, care o împinge la emigrare.

Altă grije preocupă capetele ministrilorŭ ungurĭ, grija de a maghiarisa totŭ, prin legĭ și ordonanțe, de a urmări și persecuta totŭ ce li-se opune în calea acestei maghiarisărĭ.

Nu e mirare dér, că sub unŭ asemenea guvernŭ vitregŭ fără sĕmĕnŭ, emigrarea a luatŭ proporțiunĭ înspăimêntătóre, încâtŭ însușĭ unŭ capŭ bisericescŭ se vede în periculŭ de a rĕmânea păstorŭ fără turmă.

Și guvernulŭ se mulțămesce a pune capĕtŭ emigrării printr'o simplă ordinațiune! Ca și cum ar voi sĕ 'șĭ rîdă de desperarea bietei poporațiunĭ!

Nu prin ordinațiunĭ se 'ndreptă o stare miserabilă, ci prin mĕsurĭ adevĕratŭ părintescĭ; nu prin maghiarisare și persecuțiunĭ se scóte poporațiunea din o stare desperată, ci prin administrațiune bună prin justiție efină și dréptă, prin ușurarea sarcinelorŭ publice, prin tractarea poporațiunei cu egală îndreptățire în toate privințele și pe toate terenele.

Așa face și așa trebue sĕ facă unŭ guvernŭ părintescŭ, ér nu ca vitregulŭ guvernŭ unguréscŭ.

România și neutralitatea sa.

„Times“ din Londra dice, că Regele Carolŭ este unulŭ din suveranii cei mai destoinicĭ din Europa și că elŭ cunósce într'unŭ modŭ esactŭ adevĕratele interese ale țĕrii sale. Dér oposițiunea, după spusele diarului englezescŭ, se înșélă când ea își închipuesce că va asigura României neutralitatea sa. Cu tótă armata sa admirabilă, România este neputinciósă a lupta în contra puterei Rusiei. Chiar prin natura lucrurilorŭ, ea n'ar puté observa neutralitatea, în casulŭ când Rușii ar voi sĕ străbată teritoriulŭ ei. Va trebui ca ea sĕ dea atuncĭ Rusiei unŭ concursŭ care va avé o valóre neprețuită, séu sĕ propună o resistență înverșunată. Unŭ altŭ mijlocŭ de învoire nu esistă, dice fóia englesă.

Procesulŭ de pressă alŭ „Gazetei“.

„Kronstädter Zeitung“ dela 24 Martie n. scrie în afacerea procesului de pressă alŭ „Gazetei“ unŭ articulŭ de fondŭ, din care estragemŭ următórele aprețierĭ interesante:

„Maghiarii s'au fălitŭ totdéuna cu aceea, că nicăirĭ în lume nu esistă atâta libertate de pressă ca în Ungaria. Ei bine, a dice acésta e pré multŭ. Libertatea de pressă din Ungaria nu se póte mĕsura cu libertatea de pressă din Statele-Unite, unde și actele șefului statului se potŭ discuta și critica cu aceeașĭ libertate ca și actele orĭ-cărui altŭ cetățénŭ alŭ statului și unde preste totŭ procesele politice de pressă suntŭ unŭ lucru cu totulŭ necunoscutŭ. Dér libertatea de pressă din Ungaria rĕmâne multŭ și îndĕrĕtulŭ libertății de pressă din România, Elveția și Francia....

„E unŭ semnŭ îngrijitorŭ, când unŭ guvernŭ începe a restrînge libertatea de pressă și a urmări pressa. Unŭ guvernŭ consciu de dreptulŭ sĕu și de corecta lui conducere a afacerilorŭ publice, unŭ guvernŭ, care póte dice cu consciința curată, că ia în considerare cum se cuvine pretențiunile îndreptățite ale tutuorr cercurilorŭ sociale și naționale ale cetățenilor trece cu vederea chiar atacurile și învinuirile nedrepte. De aceea apare ca unŭ semnŭ suspectŭ pentru buna consciință a guvernului unguréscŭ, că elŭ și procuraturile r. au începutŭ de câțĭva anĭ a urmări nu pressa maghiară, ci pressa naționalitățilorŭ pentru articulĭ politicĭ. Mai alesŭ pressa croată și română e care are a suferi în timpulŭ din urmă din causa maniei de persecuțiune (din partea guvernului). Vedĭ-bine, că juriele nu erau pretutindenea la disposițiunea intențiunilorŭ guvernului și când acum vr'o trei anĭ juriulŭ din Sibiiu achitase pe redactorulŭ șefŭ alŭ „Tribunei“ acusatŭ de înaltă trădare, sediulŭ juriului s'a transpusŭ îndată la Clușiu, unde acum vréu sĕ judece Maghiarii asupra pressei naționalitățilorŭ.

„Kr. Ztg.“ vorbesce apoi de condamnarea unuia din cei duoi acusațĭ, adecă de a d-lui Stefanŭ Bobancu, alŭ cărui articulŭ încriminatŭ nu ura contra națiunei maghiare a predicat'o, ci e strigătulŭ unui poporŭ ce se simte apăsatŭ și jignitŭ. Apoi continuă:

„Kolozsvár“ a disŭ într'unŭ articulŭ încriminatŭ încă înainte de pertractarea procesului „Gazetei,“ că acusații (Mureșianu și Bobancu) arŭ trebui sĕ fiă condamnațĭ nu pentru ceea ce au dis, ci pentru ceea ce n'au dis în acei articulĭ, dér numai cugetă și dorescŭ (!!). Dér décă în adevĕrŭ e de pedepsitŭ ceea ce s'a disŭ în articulii încriminațĭ ai „Gaz. Trans.,“ atuncĭ respectivii procurorĭ r. arŭ trebui sĕ intenteze procesŭ de pressă tuturorŭ foilorŭ maghiare, căcĭ acestea scriu într'unŭ limbagiu multŭ mai ațîțătorŭ în contra naționalitățilorŭ nemaghiare, decâtŭ foile nemaghiare contra Maghiarilorŭ. Orĭ dóră în Ungaria se pedepsesce numai ațîțarea contra Maghiarilorŭ, ér ațîțarea contra cetățenilorŭ nemaghiarĭ e permisă? Când cetățenii nemaghiarĭ suntŭ deja scurtațĭ în egala îndreptățire linguistică, crudimea sĕ nu fiă așa de mare, ca sĕ li se interdică încă și orĭ-ce cuvêntŭ de a se plânge.

Amêndoi acusații au fostŭ Românĭ și necunoscĕtorĭ de limba maghiară. Din cei 12 jurațĭ însĕ numai 2, di doi, pricepeau românesce. Dér pentru numele Domnului! cum sĕ pronunțe jurații unŭ verdictŭ asupra acusațilorŭ, și asupra punibilității și libertății, décă nu pricepŭ ceea ce aceștia aducŭ înainto spre apĕrarea lorŭ?! A fostŭ unŭ interpretŭ judecătorescŭ — s'ar puté dice. Da, era. Dér crede cineva, că interpretulŭ e în stare sĕ reproducă fidelŭ o vorbire de apĕrare de óre întregĭ? Și chiar décă ar fi în stare, óre la o vorbire de apĕrare, care nu se adreséză numai la minte, ci și la inima judecătorilorŭ, nu influințéză în mare gradŭ și modulŭ de predare, care impresionéză imediatŭ? O vorbire de apĕrare tălmăcită este o monstruositate și cam totŭ atâta vrednică, câtŭ reproducerea unui tablou alŭ lui Rafaelŭ printr'unŭ zugrafŭ de odăi orĭ unŭ văpsitorŭ (mânjitorŭ). Dér óre nu este o jignire a egalei îndreptățirĭ linguistice, când asupra unui acusatŭ se pertractéză și se esercită justiția într'o limbă nențelésă de elŭ? Acéstă jignire a egalei îndreptățirĭ linguistice lovesce însĕ totodată și în legea de naționalitate, căcĭ după § 8 alŭ acestei legĭ întréga pertractare ar fi trebuitŭ sĕ decurgă în limba română. Acusații au făcutŭ decĭ fórte bine, că au renunțatŭ la orĭ-ce apĕrare, deórece ea n'ar fi pututŭ fi din destulŭ înțelésă și aprețiată.

In adevĕrŭ cetățenii nemaghiarĭ au destulŭ motivŭ sĕ se plângă asupra jignirii drepturilorŭ lorŭ naturale și legale, rassa domnitóre sĕ nu le detragă și trista mângăere d'a se plânge!

SCIRILE DILEI.

Unŭ *conflictŭ* s'a ivitŭ *între ministeriulŭ unguréscŭ de comunicațiune și între ministeriulŭ comunŭ de rĕsboiu.* Comandantulŭ de corpŭ din Cașovia fzm. Braumüller, refusândŭ sĕ plătéscă pentru trăsura sa vama de pavagiu, arendașulŭ se presentă la comandantŭ cu unŭ contŭ de peste 70 fl., care însĕ îi fŭ respinsŭ. Arendașulŭ se adresă la guvernŭ și părerea ministeriului de comunicațiă fŭ că și soldații plătescŭ vamă de pavagiu, ca orĭ-ce altŭ locuitorŭ alŭ Ungariei. Fzm. Braumüller apelă la ministeriulŭ comunŭ de rĕsboiu, care pe temeiulŭ vechilorŭ decrete ale curții dovedi ministeriului unguréscŭ, că fzm. Braumüller a fostŭ în dreptŭ sĕ refuse plata. Se crede că ministeriulŭ unguréscŭ nu va ceda și așa se aștéptă cu interesŭ resolvarea acestui conflictŭ.

***

Ni se scrie din Viena, că d-lŭ *Dr. Em. Doctorŭ* e numitŭ medicŭ alŭ „Societății Sfântului George“ pentru cerculŭ Währing. Numita societate are destinațiunea a îngriji pe membrii ei în casŭ de bólă, ér în casŭ de mórte a'i îmormênta din fondulŭ ei.

***

Fișpanŭ alŭ Clușiului e numitŭ, în loculŭ brlui Iosika, contele Akusiu Beldi, membru alŭ camerei magnațilorŭ.

***

In *Sân-Paulŭ*, comit. Têrnavei micĭ, e de ocupatŭ pe lângă cauțiune postulŭ de magistru poștalŭ cu léfă anuală de 150 fl., cheltuelĭ de cancelariă 40 fl. și cheltuelĭ de espedițiă ce se vorŭ fixa mai târdiu. Petițiile se adreséză în timpŭ de trei sĕptĕmânĭ la direcțiunea postală din Sibiiu.

„Pravda“ Rușilorŭ din Bucovina.

Sub titlulŭ: „*Russka Pravda*“ apare în Viena o gazetă rusécă, care are de scopŭ sĕ apere interesele Rușilorŭ din Bucovina. În capulŭ fóei se dice că este scrisŭ „dla russkich muzikow“, adecă pentru țĕrănimea rusécă. Redactorulŭ gazetei, Dl. Grigori Cupcénco, este unŭ bucovinénŭ, care după ce a-cutrieratŭ o lume întrégă, s'a oprîtŭ în Viena.

Gazeta dice, că are de scopŭ de a apĕra drepturile și de a lumina poporulŭ rutênŭ din Bucovina.

Ca sĕ aibă cetitorii noștri idee, cum informéză și *cum lumineză* acestŭ diarŭ pe cetitorii (?) sĕi, adecă pe țĕranii rutenĭ, carĭ nu sciu carte, publicămŭ aice după „Revista Politică“ din Suceava primulŭ articolŭ din Nr. 2 anulŭ 1888 din acestŭ diarŭ:

„Între tóte națiunile, carĭ trăescŭ în Bucovina, națiunea rusécă este cea mai numĕrósă și mai veche în țéra acéstă. Rușĭ séu Rusinĭ se află în Bucovina cu multŭ mai mulțĭ, decâtŭ Volochĭ, Nemțĭ, Evrei, Polecĭ, Armenĭ și așa mai departe.

În Bucovina se urcă numĕrulŭ Rușilorŭ mai la 250.000, alŭ Volochilorŭ însĕ numai la 200.000, alŭ Nemților și

alŭ Evreilorŭ la 108.000, alŭ Polecilorŭ și alŭ Armenilorŭ la 200.000.

Și nicĭ nu-i lucru de mirare, că poporulŭ rusescŭ este în Bucovina celŭ mai mare, pentru că în Bucovina trăiau Rușĭ încă pe atuncia, când de Volochĭ, Nemțĭ, Evreĭ, Polecĭ și Armenĭ pe aicea nu se audia.

Aședêndu-ne, nainte de 1300 de anĭ, pe pămêntulŭ acesta, pe care trăimŭ noi astădĭ, noi Rușii, i-amŭ datŭ acestui pămêntŭ alŭ nostru numele rusescŭ „Bucovina," pentru că pe aicea se aflau o mulțime de pădurĭ de fagŭ.

Noi, Rușii, amŭ datŭ numirĭ rusescĭ munțilorŭ și văilorŭ, rîurilorŭ și păraelorŭ, codrilorŭ și câmpiilorŭ, iazurilorŭ și luncelorŭ și satelorŭ și târgurilorŭ din Bucovina.

Noi, Rușii, amŭ petrecutŭ aicia la începutŭ singurĭ, liberĭ, independențĭ; noi amŭ fostŭ aicia domnii noștri, proprĭ, gospodarii noștri proprii; noi ne guvernamŭ singurĭ, asupra nóstră n'avea nime putere, afară de căpeteniile nóstre rusescĭ, voevodĭ și principĭ, pe carĭ ni-i alegeam noi singurĭ și carĭ guvernau și judecau, cum dorea poporulŭ nostru, cum se cuvenea, cu dreptate.

Starea acésta a duratŭ aprópe de 900 de anĭ. De o dată au prebegitŭ în Bucovina nóstră felŭ de veneticĭ, mai cu sémă însĕ Volochĭ, Polecĭ, Armenĭ, Nemțĭ și Evrei.

Cu veneticii aceștia a întratŭ în țéra nóstră și nevoia, pentru că traiulŭ ni s'a ângustatŭ și îngreuiatŭ.

Boerii cei avuțĭ volochĭ și polonĭ s'au urcatŭ de asupra nóstră, au întrodusŭ în Bucovina boierescŭlŭ și șĭ-au făcutŭ din noi cu încetulŭ supușĭ, sclavĭ. Sclăvia acésta, boerescŭlŭ, a duratŭ mai la 500 de anĭ, până la anulŭ 48!...

Într'aceștia 500 de anĭ noi, Rușii, amŭ pătimitŭ, amŭ năcăjitŭ și suferitŭ grozavŭ de multŭ în Bucovina. Căpeteniile nóstre, voevodii și principii, au trecutŭ la boerii volochĭ și polecĭ, s'au făcutŭ Volochĭ și Polecĭ, s'au lăpădatŭ de poporulŭ lorŭ rusescŭ, s'au retrasŭ dela starea nóstră țĕrănéscă și ajutau dușmanilorŭ nostri, sĕ ne asupréscă, sĕ ne facă nedreptate și sĕ ne subjuge. Cu noi, țĕranii rusescĭ, se purtau dușmanii noștri, ertați-ne de cuvêntŭ prostŭ, mai rĕu de câtŭ cu cânii lorŭ, pentru că cânii lorŭ mâncau dint'runŭ blidŭ cu dînșii, și dormiau la unŭ locŭ cu ei într'unŭ patŭ, creștinulŭ nostru rusescŭ însĕ n'avea voiă nicĭ măcarŭ sĕ calce cu piciorulŭ în curtea boerescă. Décă a comisŭ însĕ bietulŭ țĕranŭ rusescŭ ceva, séu décă n'a împlinitŭ voia boerului séu a mandatariului sĕu, boerulŭ séu mandatariulŭ avea dreptulŭ sĕ-lŭ ucidă, sĕ-lŭ bată de mórte pe țĕranulŭ nostru!...

Atâtŭ de grozave erau timpurile boerescului, când noi nu făceamŭ încă parte din împĕrăția austriacă, când ne dominau în Bucovina încă boerii volochĭ și polecĭ și funcționarĭ turcescĭ!

Prin boerescŭ poporulŭ nostru a sărăcitŭ grozavŭ și a decădutŭ cu totulŭ. De luminarea sa, de învĕțătura sa, de binele sĕu, de fericirea sa nu se îngrija nime; din contră toțĭ dușmanii seĭ se siliau, sĕ-lŭ besmeticéscă și sĕ-lŭ prostéscă într'atâta, ca fiecare sĕ-lŭ pótă înșela, nedreptăți, jupi, înjosi, desonora și nimici.

Prin boerescŭ a devenitŭ poporulŭ nostru rusescŭ atâtŭ de orbŭ, atâtŭ de tîmpitŭ, încâtŭ a uitatŭ, cine este elŭ, adecă, de ce neamŭ este elŭ séu de ce naționalitate, de ce lege este elŭ, de unde vine elŭ, care este menirea, carĭ suntŭ drepturile și interesele lui. Elŭ nu scia nimica alta, decâtŭ a lucra boerescŭlŭ pentru boeriu și a se îngriji, ca sĕ nu móră de fóme; mai departe nu avea interesŭ pentru alte cele.

Dând în fine noii noștri monarchĭ austriacĭ poporului rusescŭ dreptulŭ sĕ-șĭ facă școle și sĕ învețe în ele minte și alte lucrurĭ, necesare și bune pentru viață, dușmanii noștri se opintiau, ca sĕ nu fimŭ admișĭ la școlă, la învĕțătură și la minte, dicêndŭ: „Acuma ni-i greu, da ce va fi, décă se va împlea țĕranulŭ de minte în școlă și va ințelege, cum, unde și încotro... Atuncia s'a trecutŭ cu domnia nóstră!"

Așa s'a și întêmplatŭ: din școlele nóstre noi amŭ avutŭ numai puținŭ folosŭ pentru că la școlă-i învĕța pe copii noștri limbĭ străine și alte flécurĭ, dér nu aceea ce li trebuia sĕ învețe pentru viața lorŭ. Eu ținŭ minte, ca astă-dĭ, cum ne puruncia învĕțătoriulŭ nostru de satŭ pe la anulŭ 1850, nouĕ copiilorŭ rusescĭ de țĕranŭ de 5, 6, 7 anĭ, ca sĕ-i dicemŭ acasă tatei „fater," mamei „muter," fratelui „bruder", surorei „șvester" și așa mai departe. Décă întâlniamŭ pe cine-va în satŭ pe stradă, noi, copii rusescĭ, carĭ vorbiamŭ abia rusesce, eram siliți sĕ dicemŭ: „guten tag" séu „guten abend" și așa mai departe.

Și ce a urmatŭ din acésta? Aceea, că noi și la școlele latinescĭ nu sciamŭ încă, ce suntemŭ noi: orĭ Rusinĭ, orĭ Nemțĭ, orĭ Volochĭ, pentru că unii învĕțătorĭ ni spuneau, că suntemŭ Nemțĭ, de aceea, că instituțiunile nóstre suntŭ nemțescĭ. Alțĭ învĕțătorĭ ni băteau capulŭ că noi suntemŭ volochĭ, pentru că, vedĭ Dómne, religia nóstră este volochă. De-o cam dată aceste au fostŭ, sĕ ertațĭ de cuvêntŭ prostŭ, minciunĭ, pentru-că credința nóstra este ortodoxă rusască și nu volochă.

Noi, Rușii, amŭ devenitŭ creștinĭ încă nainte de 900 de anĭ de odată cu principele nostru de atuncĭ Vladimirŭ; Volochii însĕ au primitŭ credința creștinéscă dela noi, prin urmare cu multŭ mai târdiu decâtŭ noi. De aceea ei n'au nicĭ unŭ dreptŭ sĕ o numéscă credința nóstră ortodoxă rusescă, credință volochă.

Déră boerii volochĭ au urmăritŭ cu acésta numai scopulŭ, sĕ ne atragă pe partea lorŭ, pentru că ei sunt numai fórte puținĭ, noi însĕ o mulțime mare. Dênșii toțĭ suntŭ astădĭ numai 6,000.000, de noi Rușĭ însĕ mai mult de 60,000.000.

De aceea ne scotea ei din minte și și ne scotŭ încă și astădĭ, că noi suntem Volochĭ, de aceea ne tragŭ ei încă și astădĭ, unde potŭ și cum potŭ, la sine, de aceea ne trimitŭ ei încă și astădĭ în satele nóstre rusescĭ preoții lorŭ volochĭ, carĭ nicĭ nu sciu măcarŭ sĕ vorbéscă și sĕ cetéscă rusesce cum se cade.

Astădĭ se află fórte mulțĭ bărbațĭ învĕțațĭ, Rușĭ de ai noștri, între funcționarii nemțescĭ și preoții volohĭ. Aceștĭ bărbațĭ rușĭ germanisațĭ și romanisațĭ nu voescŭ astădĭ nicĭ măcarŭ sĕ scie ceva de poporulŭ rusescŭ, de limba rusécă, de scrisórea rusécă, de interese rusescĭ. Lorŭ le place, după cum vedețĭ, mai bine între Nemțĭ și între Volochĭ, decât între Rusinĭ, și se rușinéză de originea lorŭ rusécă, unii din ei șĭ-au schimosit chiarŭ numele lorŭ rusescĭ în nume române, mulțĭ însĕ din ei pășescŭ ca dușmanĭ în contra poporului rusescŭ și în contra a totŭ ce-i rusescŭ!

Vedețĭ, la aceasta au ajunsŭ trebile prin boerescŭ și prin îngrijirea dușmanilorŭ noștri, carĭ nu numai că au asurditŭ și omorîtŭ în poporulŭ nostru spiritulŭ sĕu naționalŭ rusescŭ, consciința sa națională, ci i-au luatŭ și bărbații lui învĕțațĭ, carĭ mergŭ astădĭ alăturea cu dușmanii noștri și carĭ le ajută, ca sĕ ne scótă din minte, sĕ ne strîmbătéscă, sĕ ne înjoséscă și sĕ ne nimicéscă."

Décă D-lŭ redactorŭ voesce *astfeliu* sĕ lumineze pe poporulŭ sĕu, décă îi dă sĕ mistuiască *astfeliu* de date istorice, orografice, hidrografice și sociale, apoi — sĕ ne erte de cuvêntŭ prostŭ — décă-i spunemŭ, că astfelŭ de lectură și instrucțiune dóră numai „dla russkich muzikow" se potrivesce.

Deschiderea Academiei Române din Bucurescĭ.

Marțĭ, 22 ale curentei, la ora $1\frac{1}{2}$ după amédĭ, Regele și Regina au mersŭ la palatulŭ Universitățiĭ pentru a asista la deschiderea sesiunei anuale a Academiei române, despre care ne-au împărtășitŭ corespondenții noștri din Bucurescĭ.

La sosire, Maiestățile Lorŭ au fostŭ întêmpinate de d. M. Kogălniceanu, președintele Academiei, care oferi grațiósei nóstre Suverane unŭ mândru buchetŭ, de d. D. Sturdza, secretarulŭ generalŭ alŭ Academiei, de d-nii Aurelianu, generalŭ adjutantŭ Fălcoianu, Hajdĕu și doctorulŭ Brânză, care asemenea dete unŭ buchetŭ de florĭ Reginei.

In sala ședințelorŭ se aflau față toțĭ mădularii activĭ ai acestei înalte Adunărĭ.

M. S. Regele, după ce luà locŭ în fotoliulŭ președințialŭ, rosti următórea cuvêntare:

„Cu prilegiulŭ ântêiei întrunirĭ a Academiei, în anulŭ acesta, Regina și Eu venimŭ cu bucuriă în mijloculŭ d-vóstră spre a Vĕ aduce în persónă salutările Nóstre cele mai călduróse.

„Neîncetatŭ urmărimŭ lucrările d-vóstră și constatămŭ cu vie plăcere, că prin sîrguința și munca membrilorŭ Academiei, sciința și istoria nóstră au fostŭ îndestrate cu unŭ materialŭ prețiosŭ și însemnatŭ. Academia a deschisŭ astfelŭ unŭ isvorŭ bogatŭ, care ne-ă desvăluitŭ trecutulŭ și care este menitŭ a servi generațiunilorŭ viitóre ca sĕ aprețieze împrejurările grele pe carĭ țéra le-a străbătutŭ pentru a ajunge la înălțimea de astădĭ.

„Urândŭ ca lucrările d-vóstre sĕ fiă roditóre și Academia sĕ devie adevĕratulŭ focarŭ alŭ sciinței, care trebue sĕ încăldéscă și sĕ lumineze totŭ rĕsăritulŭ, declarŭ sesiunea Academiei deschisă."

La acéstă cuvêntare, acoperită de aplause, D. Kogălniceanu, rĕspundêndŭ într'unŭ limbagiu adêncŭ gânditŭ, sfêrși astfeliu:

„Noi, mădularii Academiei, vomŭ căuta sĕ fimŭ totdéuna la înălțimea cugetării Maiestăței Vóstre."

După acésta, Regele oferi Academiei opera Augustei Suverane, întitulată: „Cugetările unei Regine."

La care d. Kogălniceanu se grăbi a mulțămi din partea Adunărei, adăogêndŭ:

„Augusta nóstră colegă, nu prin vorbă ci prin faptă, este podóba acestui Corpŭ asupra căruia se resfrânge mai multŭ decâtŭ talentulŭ, geniulŭ Sĕu."

Apoi d. Dimitrie Sturdza a cititŭ unŭ raportŭ asupra lucrărilorŭ Academiei pe anulŭ 1887—88.

Dupa aceea, d. Kogălniceanu citì programa lucrărilorŭ pe anulŭ curgĕtorŭ.

Apoi d. I. Calenderŭ, cu învoirea Maiestății Sale, dete citire unei pline de interesŭ precuvêntărĭ la Istoria originei dreptului.

D. A. Odobescu, urmândŭ d-lui Calenderŭ, citì o dare de sémă asupra mai multorŭ documente descoperite de d-sa în archiva Parisului.

După acésta Regele declarà ședința terminată.

Inainte de plecare, Regele și Regina vorbiră cu multă bună-voință tuturorŭ membrilorŭ aflătorĭ de față, ér la orele 3 părăsiră palatulŭ Universității.

Intêmplărĭ diferite.

Focŭ. In Cutŭ, comună românéscă lângă Sebeșŭ, foculŭ a distrusŭ jumătate

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Revistă literară.

II.

Luândŭ în mână unŭ poetŭ lyricŭ, suntemŭ deprinșĭ a căuta în versurile lui o simțire puternică și gingașă totdeodată, a căuta „de este orĭ nu este destoinicŭ sĕ stăpânéscă pasiunile, sĕ le facă obiectulŭ lucrărei spiritului sĕu, în vreme ce acesta le dă formele clare de limbă"; așteptămŭ, sĕ vedemŭ cum sciă sensibilisa gândirea sa, folosindu-se de cuvintele, ce deșteptă imaginĭ, de epitete — darurĭ ale geniului, ce vinŭ când nu le cauțĭ și le găsescĭ greu când le cauțĭ, cum se esprimă unŭ scriitorŭ germanŭ — de personificărĭ, ce dau sufletŭ la ce este mortŭ, sĕ vedemŭ, cum își esplică sentimentulŭ și gândirea prin comparații ș. a. — scurtŭ așteptămŭ poesiă bună.

Décă te apropii cu astfelŭ de criterii de poeții noștri, ițĭ pregătescĭ de cele mai multe orĭ decepții, căcĭ te pomenescĭ într'o lume de sentimente neadevĕrate, gândite, studiate orĭ, décă suntŭ adevĕrate, întrupate în forme de rêndŭ; dai de nesfîrșitele repețirĭ de idei abstracte și de lipsa de imaginĭ și de subiesce nevrednice de poesiă.

Dovadă?

A'ntâia este și întâiulŭ a utorŭ de care ne vomŭ ocupa.

„Harpă și caval" e unŭ volumŭ de poesii publicatŭ de câțĭ-va anĭ la Brașovŭ. Autorulŭ e d-lŭ *Teochar Alexi*, unulŭ din cei mai productivĭ și mai universalĭ scriitorĭ dela noi. Ne vomŭ ocupa deocamdată cu versurile dênsului, lăudate de „Albina Carpațilorŭ" chiar înainte de-a fi eșitŭ din pressă.

Nicĭ ritmulŭ, nicĭ rimele nu facŭ poesiă; poesiile în prosă ale lui Turgenieff suntŭ tuturora prea bine cunoscute; de aceea o poesiă bună tradusă în prosă totŭ poesiă bună rĕmâne. Acesta e și celŭ mai bunŭ și mai ușorŭ mijlocŭ pentru cercetarea cuprinsului de idei alŭ poesiilorŭ. Decĭ pentru a dovedi până la ce înălțime de idei și sentimente se rădică antorulŭ, de care ne ocupămŭ, vomŭ traduce credinciosŭ câteva poesii, citândŭ și versurĭ.

In *Flórea de portocală:* poetulŭ se închină „cu focŭ și dorŭ" la flórea portocalei ca unŭ creștinŭ „la odoare", căcĭ flórea „îi e taină de iubire, i-e de dulce fericire, celŭ mai limpede isvorŭ". Adĭ érnă luase la danțŭ pe mândra și ea „îlŭ umplŭ de îmbătare", căcĭ „simțĭ flórea" aceea în pĕrulŭ ei. Cine va fi mire, când flórea „sĕ va uni la altarŭ cu mirosulŭ de tămâiă". Fi-voiu eu? — !

In *Rosa ofilită:* poetulŭ privesce o rosă și i se pare, că vede „imaginea iubită" ce-o pórtă cu dorŭ în sufletŭ: plăcerea asta „cu rêvnă resimțită" va dura scurtŭ. De ce? „Nesocotitulŭ setosŭ de fericire, și orbŭ de frenesiă, ereticŭ de iubire a smulsŭ floarea șĭ-a pus'o la „pieptulŭ ardĕtorŭ"; aci „o dóre focululŭ" șĭ-o ofilesçe; vĕdêndŭ flórea se gândesçe la iubită și varsă lacrĕmĭ — căcĭ o vede veștejită — !

In *La Maria,* poetulŭ își trimite „cântecŭlŭ cu viersŭ dulce", sĕ'lŭ ducă dorulŭ la ea, sĕ o desmierde și îi dice:

Pe *aripii* linei boare
Și pe raze lucitóre
Ce se fură dintre norĭ
Dreptŭ la ea în sînŭ sĕ sborĭ!

După ce cântecŭlŭ va sbura pe *aripii* boarei și pe roze în sînulŭ ei — cercațĭ a vĕ închipui așa ceva! — „sĕ-i descopere cu uimire", că o dorește, sĕ o răpéscă „pe neștiute".

Dĕu răpită de va fi
Ea pe mine m'a iubi!

In *Erĭ erai:* o flóre „cu viéță, cu ardoare"; adĭ? „făr' de viață, palidă, făr' de roșață, preschimbată, întristată, ofilită".

Spune'mĭ scumpă, ce-ai pățitŭ?
Rĕspunsŭ:
Bruma cea de primăvéră
Mĭ-a fostŭ partea mea amară—

La Brașovŭ e de-o sémă cu *Unŭ rĕmasŭ bunŭ la Brașovŭ* alŭ unui poetŭ mai vechiu; cele patriotice nu suntŭ poesii, ci vorbe; în *O ultimă dorință* se cântă spândurarea a doi scelerațĭ în 39 strofe și pe 7 paginĭ; și așa mai departe...

Décă volumulŭ nu ar cuprinde și sentințe și eprigrame(?) și décă autorulŭ nu arŭ fi citatŭ într'unŭ articulŭ de estetică în rĕposata sa fóiă *„Noua bibliotecă română"* unŭ esemplu propriu ca modelŭ de ironiă, satiră, nu l'am cita nicĭ noi — e esemplulŭ acesta:

Ajunsese porculŭ
Pârjolilarŭ foculŭ

din case, peste 150 de obiecte pe lângă edificiile economice cu provisiunĭ cu totŭ. Mare parte din nenorociţiĭ locuitorĭ suntŭ aduşĭ la sapă de lemnŭ.

Defraudare. Pe cassierulŭ Osztian Gergely din Cluşiu l'au bătutŭ sfintele Pascĭ, după cum ḑice „K-r." Elŭ a fostŭ mai de multŭ timpŭ aplicatŭ ca cassierŭ la hotelulŭ Tauffer şi-i mergea bine, mai vêrtosŭ în anulŭ din urmă, când prin muncă puţină află unŭ mijlocŭ de a puté câştiga banĭ mulţĭ. Elŭ se înţelesese adecă cu controlorulŭ, aşa că mâncările şi bĕuturile servite óspeţilorŭ nu le scriau pentru a-şĭ da sémă înaintea stăpânului, ci de câte-orĭ li-se părea ocasiunea binevenită, banii îĭ băgau în busunarulŭ lorŭ. Astfelŭ lĭ-a succesŭ lorŭ a păgubi pe stăpânulŭ în timpŭ de unŭ anŭ cu 1000 de florenĭ. In ḑiua de Pascĭ însĕ a păţit'o; elŭ şĭ-a bătutŭ nevasta, nevasta l'a trădatŭ la stăpânŭ. Osztian observândŭ acésta se duse sĕ-şĭ petrécă şi în mânia îşĭ prădă toţĭ banii. Când ajunse pe mâna poliţiei nu mai avea decâtŭ 12 cr. Astăḑĭ e arestatŭ; colegulŭ sĕu, controlorulŭ, a dispărutŭ.

Academia Română

sesiunea generală din anulŭ 1888.

Raportulŭ secretarului generalŭ asupra lucrărilorŭ făcute în anulŭ 1887—88.

Domnilorŭ Colegĭ! In cursulŭ anului academicŭ, pe care-lŭ încheiămŭ acum, am pierdutŭ mai mulţĭ membri ai academiei şi anume: amŭ pierdutŭ pe canoniculŭ *Timoteiu Cipariu*, unulŭ dintre membrii fundatorĭ ai institutiunei nóstre, pe membrii onorarĭ românĭ *Gheorghe Creţeanu* şi *Iacobŭ Mureşianu*, pe membrii onorarĭ streinĭ *Charles de Linas* şi *Wilhelm de Kotzebue*, şi pe fostulŭ membru corespondentŭ *Alexandru de Cihac*.

La fondarea Societăţii academice, din care a eşitŭ Academia Română de astăḑĭ, şi dela începutulŭ activităţii ei în anulŭ 1867, unulŭ dintre cei mai învĕţaţĭ, dintre cei mai cunoscuţĭ şi dintre cei mai însemnaţĭ membri a fostŭ canoniculŭ *Timoteiu Cipariu*. Renumele lui Cipariu era bine stabilitŭ cu multŭ înaintea anului 1867 prin numeróse şi însemnate lucrărĭ şi publicaţiunĭ.

In cursulŭ lungei sale vieţĭ, Cipariu a consacratŭ o neîntreruptă activitate studiului limbei românescĭ. El a contribuit desvoltărei limbei române o direcţiune puternică pe basa principiilorŭ fundamentale puse de Samuilŭ Clainŭ, de George Şincai şi de ceilalţĭ ilustri istoricĭ şi filologĭ românĭ, predecesorii lui.

Cipariu a aşeḑatŭ studiulŭ limbei române pe o basă nouă, arĕtândŭ elŭ mai întâiu marea însemnătate a faselorŭ prin carĭ a trecutŭ, marea însemnătate a monumentelorŭ limbei din trecutŭ.

„Principiele de limbă şi de scriptură," publicate la 1847 şi 1866, „Elemente de limba română după dialecte şi monumente vechĭ" publicate la 1854, „Crestomaţia séu Analecte literare din cărţile mai vechĭ" publicată la 1858, au fostŭ întâiele lucrărĭ şi de cea mai mare însemnătate pentru studiulŭ istoricŭ alŭ limbei nóstre; aceste lucrărĭ au fostŭ titlurile de gloriă carĭ au făcutŭ din Cipariu unulŭ dintre primii membri şi preşedinţĭ ai Societăţii Academice.

Cei dintâiu anĭ ai Analelorŭ nóstre, unde depunemŭ munca şi activitatea Academiei, suntŭ plinĭ de propunerĭ şi de discuţiunĭ ale lui Cipariu pentru resolvarea marei cestiunĭ a direcţiunei ce era a se da desvoltării limbei şi a ortografiei cu litere latine.

Academia a avutŭ fericirea a premia şi publica la 1869 şi 1877 cele dóuĕ volume de „Gramatica limbei române" a ilustrului nostru învĕţatŭ. Ele au fostŭ încoronate cu premiulŭ Zappa, care era fundatŭ pentru cultura limbei şi mai alesŭ pentru gramatica şi dicţionarulŭ ei.

Décă activitatea academică a lui Cipariu a fostŭ mare la începuturile institutiunei nóstre, de mai mulţĭ anĭ încóce amŭ mai avutŭ plăcerea de a vedé în adunările nóstre generale pe venerabilulŭ Canonicŭ. Numerósele lucrărĭ întreprinse şi mulţimea anilorŭ îlŭ reţineau în Blajŭ, de unde ne rĕspundea la convocările nóstre anuale că nu se mai încumetă a întreprinde o călĕtoriă aşa de lungă. Totuşĭ era pentru noi o mare mulţămire sufletéscă pentru a-lŭ sci în viéţă.

La 22 Augustŭ (3 Septemvre) anulŭ trecutŭ, amŭ căpĕtatŭ scirea durerósă că a încetatŭ din viéţă, în etate de 83 anĭ. Zelulŭ luminatŭ şi puterniculŭ simţĕmêntŭ de iubirea neamului sĕu, care a condusŭ pe Cipariu în îndelunga lui activitate, vorŭ rĕmâné unŭ mare şi nobilŭ esemplu de imitatŭ pentru nouĕle generaţiunĭ.

La 17 (29) Septemvre anulŭ trecutŭ a încetatŭ din viéţă membrulŭ onorarŭ alŭ Academiei *Iacobŭ Mureşianu*, vechiu şi zelosŭ luptătorŭ pentru cultura Românilorŭ, care într'unŭ lungŭ şirŭ de anĭ a fostŭ unŭ neobositŭ publicistŭ românŭ.

Unŭ altŭ membru onorarŭ a perdutŭ Academia în persóna rĕposatului *Gheorge Creţeanu*, încetatŭ din viéţă la 6 Augustŭ. Rĕposatulŭ era unulŭ din cei mai distinşĭ poeţĭ ai mişcărei literare dintre anii 1850 şi 1870. Elŭ lăsă în urma sa unŭ însemnatŭ numĕrŭ de scrierĭ, carĭ, sĕ sperămŭ, vorŭ fi publicate în curêndŭ.

Dintre membrii onorarĭ străinĭ a rĕposatŭ veteranulŭ archeologŭ *Chales de Linas* dela Arras din Franţa, ale cărui studii au fostŭ îndreptate mai alesŭ asupra obiectelorŭ de metale preţióse ale industriei medievale precum şi asupra anticităţilorŭ eclesiastice. Biblioteca Academiei posedă unŭ însemnatŭ numĕrŭ alŭ scrierilorŭ sale, pe carĭ cu multă iubire le trimitea Institutiunei nóstre.

Amŭ mai pierdutŭ pe membrulŭ onorarŭ *Wilhelm de Kotzebue*, încetatŭ din viéţă la 24 Octomvre la Réval. Kotzebue a fostŭ unŭ cunoscutŭ filo-românŭ, care a petrecutŭ mai mulţĭ anĭ în Moldova. Elŭ a avutŭ tot-dea-una simpatii pentru Românĭ şi în specialŭ pentru Moldova; a descrisŭ impresiunile sale în cunoscutele „Schiţe din Moldova", ér în romanulŭ „Lascar Viorescu" elŭ a depinsŭ starea societăţii moldovene pe la mijloculŭ acestui secolŭ, în timpulŭ dintre lumea veche şi noua generaţiune.

La 29 Iulie a încetatŭ din viéţă *Alexandru de Cihac*, fostŭ membru corespondentŭ alŭ Academiei pentru Secţiunea Literară. Cihac, printr'o strădalnică şi îndelungată muncă, a întocmitŭ cunoscutele dóuĕ volume de „Dictionnaire d'Étymologie Daco-Romane," întâia încercare a unei lucrărĭ etimologice făcută cu scopŭ de a cuprinde întregŭ tesaurulŭ lexicŭ alŭ limbei române.

(Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Budapesta, 6 Aprilie. Comisiunea economică a primitŭ contractulŭ cu societatea Lloydului. Valurile de pămêntŭ dela Szegedin şi Felgyő au fostŭ rupte. 30,000 jugĕre de celŭ mai bunŭ pămêntŭ suntŭ înnecate. Csongradul e în pericolŭ mare.

Berlinŭ, 6 Aprilie. După o şcire din Viena a „Gazetei de Colonia," veştile despre retragerea lui Bismarck se desmintŭ. Starea împĕratului este relativŭ bună.

Bucurescĭ, 6 Aprilie. Oposiţia unită nu a luatŭ până acum nicĭ o hotărîre finală. Intrarea lui Fleva în cabinetŭ nu este decisă. Fostulŭ ministru Cantacuzin se crede că va lua portofoliulŭ ministrului de comerciu. Carp a primitŭ corpulŭ diplomaţilorŭ.

Sofia, 6 Aprilie. In ḑilele din urmă s'a împărţitŭ în secretŭ armatei bulgare o proclamaţiă revoluţionară împotriva principelui şi a guvernului. Guvernulŭ încreḑându-se în armată nu a luatŭ nicĭ o mĕsură pentru asigurarea ordinei.

Berlinŭ, 7 Aprilie. Bismark nu şĭ-a datŭ demisiunea ci a amintitŭ numai cu ocasiunea proiectului de căsătoriă a ficei împĕratului cu prinţulŭ de Battenberg, că acéstă căsătoriă trebue categoric respinsă. Impĕratulŭ sĕ-'şĭ fi esprimatŭ, se ḑice, în modŭ fórte măgulitorŭ încrederea sa în Bismark şi sĕ fi indigetatŭ, că nu su va întêmpla nimicŭ fără consimţĕmêntulŭ lui Bismark.

Colonia, 7 Aprilie. După cum spune „Kölnische Zeitung," precumpĕnirĭ politice desfătuescŭ cu hotărîre orĭ-ce legătură a prinţului de Battenberg cu fiica împĕratului, deórece raportulŭ cu Rusia s'ar turbura imediatŭ. In totŭ casulŭ cancelarulŭ imperiului în urma atitudinei sale de până acum în cestiunea rusă-orientală n'ar puté conduce mai departe personalŭ afacerile. Bismarck a destăşuratŭ acestea împĕratului şi s'a rugatŭ sĕ-lŭ lase a se retrage, în casŭ când legătura familiară cu Battenbergulŭ se încuviinţéză. Până ce se va lua o decisiune, crisa cancelarială rĕmâne pendentă.

Viena, 7 Aprilie. Cercurile informate de aci nu suntŭ nicidecum alarmate din causa crisei cancelariale. Din tóte părţile se esprimă convingerea, că afacerea battenbergiană cea mai nouă va trece fără sguduire. Scopulŭ lui Bismark este, precum se vede, a respinge óre-care elemente, care lucréză în contra, ceea-ce, nu-i vorbă, va isbuti a face. Se consideră ca lucru esclusŭ că împĕratulŭ ar lăsa pe cancelarulŭ imperiului sĕ se retragă.

Spre sciinţă.

Reuniunea română de gimnastică şi de cântărĭ din Braşovŭ îşĭ va ţiné a 2-a şedinţă a adunării sale generalĭ *Duminecă în 27 Martie* st. v. în localulŭ de cântărĭ alŭ Reuniunei din uliţa Scheilorŭ **la 10 óre înainte de améḑi.**

Comitetulŭ.

Circulŭ Bornŭ, care a sciutŭ deştepta curiositatea publicului braşovénŭ prin procesiunea din Joia trecută pe stradele principale ale orasului, corĕspunde pe deplinŭ aşteptărilorŭ publicului. Deja la prima representaţiune au fostŭ peste 3000 de ómenĭ, şi fórte bine cercetate au fostŭ şi representaţiunile următóre.

Artiştii suntŭ escelenţĭ, costumele elegante, caii frumoşĭ şi fórte bine dresaţĭ. Admirabilĭ suntŭ în esercițiile lorŭ Japonesii Mr. Ich. Kitchee pe trestiă şi pe funiă, Mrs. Assa= şi Motto= Kilchee cu săriturile lorŭ, Signora Clotilde Rossi pe sîrmă, jocheulŭ Mr. Fred. Cooke dela circulŭ Rernz din Berlinŭ care călăresce pe cai fără şea, d-şóra K. Ghiom ca călăréţă distinsă, d-lŭ W. Heuberger éraşĭ în călăriă, d-şóra Rossi în salto, Mr. Woodie în pironette, Mis Slodley în saltulŭ prin cercurĭ. Bine dresaţĭ şi bine conduşĭ de Perelmann suntŭ elefanţii colosalĭ de India.

Vorŭ mai fi numai trei representaţiunĭ, care merită a fi vĕḑute. Ultima esta Marţĭ séra, ér Mercurĭ circulŭ va pleca.

DIVERSE.

Receptŭ pentru rîmătorĭ. Primăvéra, mai alesŭ în jumĕtatea a doua, rîmătorii capĕtă diferite morburĭ de sânge, cu deosebire, când timpulŭ e caldŭ şi secetos; pentru aceea sĕ aibă grije economulŭ, ca rîmătorii sĕ pască numai pe rĕcóre, diminéţa şi séra; sĕ aibă totdéuna apă curată şi próspĕtă, şi totŭ la 9 ḑile fiăcare rîmătorŭ sĕ capete în lătură următórea medicină: Din sarea amară 18 gr., din accidulŭ de sare 4 grm., din accidulŭ salitricŭ 4 grm., din flórea de sulfurŭ 6 grm. („Fóia bis. şi scol.")

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 7 Aprilie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.43	Vênd.	8.50
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.02	„	10.04
Lire turcescĭ . . .	„	11.32	„	11.35
Imperialĭ	„	10.32	„	10.35
Galbinĭ	„	5.90	„	5.93
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	104.—	„	105.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 6 Aprilie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.50
Renta de hârtiă 5%	84.65
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	149.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	95.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	125.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	109.80
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.25—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.80
Bonurĭ rurale Transilvane	104.
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de hârtiă austriacă	78.05
Renta de argintŭ austriacŭ	80.60
Renta de aurŭ austriacă	110.45
Losurĭ din 1860	132.40
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	862.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. .	272.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	270.60
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	122.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	124.40
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.97
Napoleon-d'orĭ	10.03
Mărcĭ 100 împ. germane	62.25
Londra 10 Livres sterlinge	126.65

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Preţuitorŭ
Peste florĭ!
Orĭ ce flóre preţuiea
Care cum i se părea
Una bună una rea
Totŭ porcie le ḑicea —!

Analisândŭ tótă cartea, ceva mai bunŭ, decâtŭ aceste „romantice inspiraţiunĭ" cum le numesce autorulŭ în prefaţă, nu găsimŭ. Nicĭ nu póte fi altfelŭ, décă scriitorulŭ scrie numai pentru a scrie ceva, décă nu aştéptă sĕ se trezéscă în dênsulŭ unŭ sentimentŭ, o pasiune, sĕ se întrupeze în imaginĭ, în poesiă şi sĕ simtă *necesitatea* de-a pune mâna pe condeiu, şi a fixa pe hârtiă procesulŭ sufletescŭ lămuritŭ. Autorulŭ spune în prefaţă, că dênsulŭ „*sĕ ştie* inspira", ce noi înţelegemŭ astfelŭ: inspiraţia la dênsulŭ e supusă voinţei, vréu sĕ scriu, prind condeiulŭ şi inspiraţia se cobóră în vêrfulŭ penei!...?

Décă voescĭ apoi sĕ-ţĭ dai sémă de conţinutulŭ materialŭ alŭ volumului, şi cauţĭ personificărĭ, epitete, comparaţii frumóse şi netocite — găsescĭ şi de acestea.

O comparaţiă:

Schimbă Radulŭ advocaţii
Cum *schimbŭ cisme încălţaţii*.

Altă:

Întâia vedere a iubitei deşteptă unŭ sentimentŭ, ce s'ar compara:

Este ca o *têmă*, ca o *aşteptare*,
Ca unŭ *dorŭ* ferbinte, ca o *nepăsare*,
Ca *căldurĭ* prin sufletŭ, ca *fiorĭ* prin sânge!..

Aşteptare, dorŭ, teamă, căldurĭ, fiorĭ — şi nepăsare!

Epitete? Ceva din *multe şi mărunte*:

Beatŭ
Impĕratŭ!
Treazŭ
Totŭ breazŭ
Şi făr' de hazŭ!

Limbă corectă? Esemple: Ghiḑii *sare*. Cu *Muscalŭ* de potcă-i da. *Vitejósă*. Când ochii va *stîlpi*. Ce lucru *demn de groză*! E *cu dreptŭ au e nălucă*, că te pregătescĭ de ducă? Nu mai glumi, căcĭ *mi-e cu chinŭ*, Nu mai glumi, *căcĭ mĭ-e veninŭ*! Hazan *fŭ minunată* (sĕ miră.) Fără *pót'* şi fără dóră, Totŭ, ce nasce *cat'* sĕ móră! *Find* (findŭ), Trebe (trebue), Cin (cine), Pân' (până) ş. a.

Nu am citatŭ multŭ, dér pré de ajunsŭ am citatŭ pentru a fi îndreptăţiţĭ sĕ rĕspundemŭ cu „ba" orĭ cărui ar intreba de valórea cuprinsului şi formală a volumului de poesii „*Harpă* şi *cavalŭ*".

Nicĭ o poesiă nu se ridică peste nivelulŭ mediocrităţei atâtŭ de primeşdióse desvoltărei gustului literarŭ. Şi décă mai cugeţĭ că astfelŭ de mediocrităţĭ dau publicului ḑi de ḑi producte de acelaşĭ felŭ trebue sĕ ḑicemŭ, că publicul îşĭ face sie'şĭ o nedreptate primindu-le, citindu-le. După ce cetescĭ aceste colecţii de versurĭ, poţĭ ḑice, ce d-lŭ Th. Alexi scrie şése anĭ mai târḑiu, după „Harpă şi cavalŭ", în *M'am înşelatŭ:*

Sĕ fugŭ voiamŭ din acelŭ locŭ,
De negrulŭ chinŭ sĕ scapŭ.
Sĕ'mĭ stingŭ consumătorulŭ focŭ,
Sĕ mĕ trezescŭ la capŭ!

G. B. Duică.

P. S. Acestŭ autorŭ sĕ simte îndemnatŭ de prima nóstră revistă a face în „Posta Română" observarea: „Marii criticĭ de pe la noi *au începutŭ* a condamna pe acei ómenĭ, carĭ 'şĭ perdŭ vremea şi'şĭ strică gustulŭ esteticŭ cetindŭ şi alte poesii afară de versurile care au statŭ mai întâiu în „*Convorbirile literare*". Sĕ ne erte, nu condamnămŭ publiculŭ, ci autorĭ, carĭ după cum şi din acestŭ citatŭ se vede, credŭ că suntŭ de egală valóre, cu cei ce-s'au născutŭ şi s'au desvoltatŭ în cerculŭ „Convorbirilorŭ literare." Din modestiă, sĕ vede..

Sz. 2015—1888 alisp.

Hirdetmény.

A vizjogi törvény 1885 évi XXIII t. cz. 191 §-a értelmében felhivom Fogaras vármegye területén létező azon vizimüvek vizhasználati jogosítványok tulajdonosaik kik a jogosítványukra vonatkozó engedélyt, s illetve a 20 évi háborithatlan gyakorlat igazolását a m. évi 10424 sz. a. kibocsátott hirdetmény folytán f. évi Márczius 31-éig nálam be nem jelentették, hogy 6 honap alatt vagy is 1888 évi September 30-áig [bezárólag] az engedélyért folyamodjanak, különben jogosítványuk elenyészettnek tekintetik, s vizimüveik felett a hatóság intézkedik.

Megjegyeztetik, hogy az engedély elnyevése czéljából benyujtandó beadványok és egyébb iratok a vizjogi törvény 191 §-ának második bekezdése értelmében bélyeg és illeték mentesek.

A folyamodási kötelezettség minden hatósági engedélyre szárulό vizimunkálat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesitési, ipari vállalatokra, továbbá nyilvános és magán vizvezetékekre, nyilvános és magán csatcznákra, védgátokra és zsilipekre egyaránt érvényes.

Fogaras, 1888 évi április hó 1-én.

Fogaras vármegye alispánja
Gramoiu Dániel, alispán.

P. T.

Am onóre a încunosciința, că am cumpĕratŭ dela d-lŭ I. Iohannsen, aci în Brașovŭ,

prima lui fabrică ardelénă de ștampilie de cauciucŭ.

Nisuința mea va fi de a corĕspunde câtŭ se póte de bine tuturorŭ cerințelorŭ, pe lângă cele mai eftine prețurĭ, și de a ține totdéuna pasŭ egalŭ cu progresulŭ specialității mele.

Mĕ rogŭ pentru numerósă clientelă.

Prima fabrică ardelénă de ștampilie de cauciucŭ,
succesorulŭ lui **I. Iohannsen:**

M. G. Linz

Brașovŭ, Strada ații.